

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnija

P8_TA(2017)0262

2016. gada ziņojums par Kosovu

Eiropas Parlamenta 2017. gada 14. jūnija rezolūcija par Komisijas 2016. gada ziņojumu par Kosovu (2016/2314(INI))

(2018/C 331/10)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2003. gada 19.–20. jūnija Saloniku Eiropadomes prezidentūras secinājumus par Rietumbalkānu valstu izredzēm pievienoties Eiropas Savienībai,
- ņemot vērā stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp ES un Kosovu, kurš stājās spēkā 2016. gada 1. aprīlī,
- ņemot vērā pamatnolīguma parakstīšanu ar Kosovu par dalību Savienības programmās,
- ņemot vērā premjerministru *Hasim Thaci* un *Ivica Dacic* 2013. gada 19. aprīlī parakstīto pirmo vienošanos par attiecību normalizēšanas principiem un 2013. gada 22. maija īstenošanas pasākumu plānu,
- ņemot vērā Padomes 2016. gada 14. jūnija Lēmumu 2016/947/KĀDP, ar ko groza Vienoto rīcību 2008/124/KĀDP par Eiropas Savienības Tiesiskuma misiju Kosovā (*EULEX Kosovo*),
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāra ziņojumus par ANO pagaidu pārvaldes misijas Kosovā (*UNMIK*) veicamajām darbībām un ar to saistīto notikumu turpmāko gaitu, tostarp aktuālāko ziņojumu, kas tika publicēts 2016. gada 26. oktobrī, kā arī 2016. gada 16. novembra Drošības Padomes debates par *UNMIK*,
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 9. novembra paziņojumu par ES paplašināšanās politiku (COM(2016)0715),
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 9. novembrī pieņemto 2016. gada progresa ziņojumu par Kosovu (SWD(2016)0363),
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 18. aprīļa novērtējumu par Kosovas ekonomisko reformu programmu 2016.–2018. gadam (SWD(2016)0134),
- ņemot vērā 2016. gada 26. maija dialoga par ekonomikas un finanšu jautājumu dialoga starp ES un Rietumbalkānu valstīm un Turciju kopīgos secinājumus (9500/2016),
- ņemot vērā 2016. gada 11. novembrī Prištinā uzsākto Eiropas Programmu reformu jomā,
- ņemot vērā prezidentūras 2016. gada 13. decembra secinājumus par paplašināšanos un stabilizācijas un asociācijas procesu,
- ņemot vērā Vispārējo lietu padomes 2009. gada 7. decembra, 2010. gada 14. decembra un 2011. gada 5. decembra sanāksmes secinājumus, kuros attiecīgi tika uzsvērts un vēlreiz apliecināts, ka, neskarot dalībvalstu pozīciju attiecībā uz Kosovas statusu, tai vajadzētu piešķirt arī priekšrocības saistībā ar eventuālo vīzu režīma liberalizācijas perspektīvu, tiklīdz tā būs izpildījusi visus nosacījumus,
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 1. jūnija priekšlikumu regulai par vīzu režīma liberalizāciju cilvēkiem no Kosovas (COM(2016)0277) un Komisijas 2016. gada 4. maija ceturto ziņojumu par Kosovas progresu vīzu režīma liberalizācijas ceļvedī noteikto prasību izpildē (COM(2016)0276),

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnijs

- ņemot vērā ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 1244 (1999), Starptautiskās Tiesas (ST) 2010. gada 22. jūlija konsultatīvo atzinumu par to, vai vienpusējā Kosovas neatkarības pasludināšana atbilst starptautiskajām tiesībām, un ANO Ģenerālās asamblejas 2010. gada 9. septembra rezolūciju Nr. 64/298, kurā atzīts šā ST atzinuma saturs un pausta atzinība ES gatavībai veicināt dialogu starp Serbiju un Kosovu,
 - ņemot vērā 2008. gada 28.–29. maijā, 2009. gada 6.–7. aprīlī, 2010. gada 22.–23. jūnijā, 2011. gada 20. maijā, 2012. gada 14.–15. martā, 2013. gada 30.–31. oktobrī un 2015. gada 29.–30. aprīlī notikušo EP un Kosovas starpparlamentāro sanāksmju kopīgos paziņojumus, kā arī ES un Kosovas Stabilizācijas un asociācijas parlamentārās komitejas paziņojumus un ieteikumus, kas pieņemti tās pirmajā un otrajā sanāksmē attiecīgi 2016. gada 16.–17. maijā un 2016. gada 23.–24. novembrī, un pirmo Stabilizācijas un asociācijas padomes sanāksmi, kas notika 2016. gada 25. novembrī,
 - ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas,
 - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A8-0062/2017),
- A. tā kā 114 no 193 ANO dalībvalstīm, tostarp 23 no 28 ES dalībvalstīm, atzīst Kosovas neatkarību;
- B. tā kā (potenciālās) kandidātvalstis tiek vērtētas pēc to nopelniem un tā kā pievienošanās grafiku nosaka vajadzīgo reformu īstenošanas ātrums un kvalitāte;
- C. tā kā ES ir atkārtoti paudusi vēlmi ar skaidras Eiropas perspektīvas palīdzību sniegt atbalstu Kosovas saimnieciskai un politiskai attīstībai saskaņā ar reģiona Eiropas perspektīvu un Kosova ir demonstrējusi apņēmību ceļā uz Eiropas integrāciju;
- D. tā kā ES ir noteikusi tiesiskumu, pamattiesības, demokrātisko iestāžu stiprināšanu, tostarp publiskās administrācijas reformu, kā arī labas kaimiņattiecības, ekonomikas attīstību un konkurētspēju par paplašināšanās politikas pamatelementiem,
- E. tā kā vairāk nekā 90 % kosoviešu bažijas par draudošu bezdarbu un vairāk nekā 30 % saņem mēnesī no 0 līdz EUR 120,
1. atzinīgi vērtē to, ka 2016. gada 1. aprīlī stājās spēkā ES un Kosovas Stabilizācijas un asociācijas nolīgums (SAN), kas ir pirmās līgumattiecības un būtisks solis, lai turpinātu procesu virzībā uz Kosovas integrāciju Eiropas Savienībā; atzinīgi vērtē Eiropas Programmas reformu jomā uzsākšanu 2016. gada 11. novembrī un valsts stratēģijas pieņemšanu par SAN īstenošanu, kas ir platforma, lai atvieglotu asociācijas nolīguma īstenošanu, un aicina Kosovu izrādīt nepārprotamu politisko gribu un apņēmību, lai īstenotu saskaņoto ceļvedi, tostarp koordinācijas mehānisma izveidi, lai īstenotu Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu (SAN), un izmantot labvēlīgo situāciju, ko radījusi SAN, lai īstenotu un institucionalizētu reformas un uzlabotu Kosovas sociālekonomisko attīstību, izveidotu sadarbību ar ES daudzās jomās, ar kuru varētu arī pastiprināt Kosovas tirdzniecības un ieguldījumu integrāciju, lai sekmētu attiecības ar kaimiņvalstīm un veicinātu stabilitāti reģionā; aicina Kosovas valdību pievērst galveno uzmanību tādu visaptverošu reformu īstenošanai, kas ir jāveic, lai izpildītu tai SAN noteiktās saistības; atzinīgi vērtē 2. Stabilizācijas un asociācijas parlamentārās komitejas rīkošanu 2016. gada 23. un 24. novembrī un pirmās ES un Kosovas Asociācijas un stabilizācijas padomes sanāksmes rīkošanu 2016. gada 25. novembrī; norāda, ka brīvas, godīgas un pārredzamas agrīnās parlamenta vēlēšanas un pašvaldību vēlēšanas 2017. gada otrajā pusē ir izšķiroši svarīgas Kosovas demokrātiskai nākotnei, kā arī tās ES integrācijas procesa nākotnei;
 2. atzinīgi vērtē miermīlīgo un pienācīgo 2017. gada 11. jūnija agrīno parlamenta vēlēšanu norisi; tomēr pauž nožēlu par to, ka daļēji sakarā ar to, ka bija maz laika, netika skatīti daži no EDSO Demokrātisko iestāžu un cilvēktiesību biroja (ODHIR) 2014. gada ieteikumiem; pauž bažas par problēmām, ko saskatījuši ES novērotāji vēlēšanu kampaņas laikā, jo īpaši attiecībā uz dažu politisko partiju destruktīvo iejaukšanos gan privāto, gan sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu neatkarībā un draudiem un iebiedēšanas aktiem, kas vērsti pret Kosovas serbu kopienas locekļiem un kandidātiem no tās, konkurējot ar

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnija

Srpska Lista; mudina puses strauji veidot valdību, lai turpinātu Kosovas ceļu uz ES, un apņemties ratificēt robežu demarkācijas nolīgumu ar Melnkalni un veidot informācijas bāzi par augsta līmeņa notiesāšanu par korupciju un organizēto noziedzību, lai sagatavotos bezvīzu ceļošanas nosacījumiem Kosovas valstspiederīgajiem;

3. pauž bažas par ilgstošo un ārkārtējo politiskās vides polarizāciju; aicina visas puses demonstrēt atbildību un piederības sajūtu un radīt apstākļus auglīgam, uz risinājumu un rezultātiem orientētam dialogam, lai mazinātu spiedienu un panāktu ilgtspējīgu kompromisu, kura mērķis ir sekmēt valsts progresu ceļā uz Eiropu;

4. mudina Kosovas serbu kopienas vadītājus pilnībā uzņemties atbildību par savu lomu un nozīmi valsts iestādēs, kuras rīkojas neatkarīgi no Belgradas un konstruktīvi, lai labumu gūtu visi Kosovas iedzīvotāji, vienlaikus mudinot Kosovu turpināt atbalstīt Kosovas serbu piekļuvi Kosovai iestādēm; šajā saistībā atzinīgi vērtē Kosovai serbu tiesu iestāžu darbinieku, policijas un civilās aizsardzības integrēšanu Kosovai sistēmā; aicina Kosovai iestādes turpināt veidot savstarpēju uzticēšanos kopienu starpā, vienlaikus veicinot to ekonomisko integrāciju;

5. visstingrākajā veidā nosoda dažu opozīcijas locekļu pasākumu vardarbīgo pārtraukšanu, kuri notika Kosovai parlamentā 2016. gada pirmajā pusē, un atzinīgi vērtē opozīcijas atgriešanos, lai piedalītos Asamblejas procedūrās attiecībā uz lielāko daļu jautājumu, kā arī Eiropas Parlamenta un Kosovai Asamblejas kopīgās parlamentārās delegācijas locekļu konstruktīvo iesaistīšanos aizejošā sasaukuma darbības pēdējā posmā; uzsver, cik būtiski ir uzturēt politisku dialogu, aktīva un konstruktīva visu politisko partiju piedalīšanās lēmumu pieņemšanas procesos un netraucēts parlamenta darbs kā priekšnosacījums progresam integrācijas procesā ES;

6. uzsver, ka virzībā uz ES integrāciju ir vajadzīga stratēģiska ilgtermiņa koncepcija un stabila ilgtermiņa apņemšanās, pieņemot un īstenojot nepieciešamās reformas;

7. norāda, ka piecas dalībvalstis nav atzinušas Kosovu; uzsver, ka atzīšana veicinātu attiecību normalizēšanos starp Kosovu un Serbiju un ES uzticēšanos savai ārpolitikai; atzina vērtē visu dalībvalstu konstruktīvo pieeju ES attiecību ar Kosovu veicināšanā un stiprināšanā, kuras mērķis ir veicināt sociālekonomisko attīstību, tiesiskumu un demokrātisko konsolidāciju, no kuras ieguvēja būs visa Kosovas tauta; mudina īstenot pozitīvu attieksmi pret Kosovai dalību starptautiskajās organizācijās;

8. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu piešķirt vīzu režīma liberalizāciju, kas būtu ļoti pozitīvi vērtējams solis Kosovai virzībā uz integrāciju Eiropas Savienībā; atzinīgi vērtē to, ka samazinās Kosovai pilsoņu patvēruma pieprasījumi gan ES, gan Šengenas valstīs, un atzinīgi vērtē Reintegrācijas fonda ieviešanu un reintegrācijas programmas atgrieztajiem Kosovai pilsoņiem; pauž bažas par to, ka Asambleja tās aizejošajā sasaukumā ir nonākusi strupceļā attiecībā uz demarkācijas nolīguma ar Melnkalni ratifikāciju, un uzsver, ka vīzu režīma liberalizāciju var piešķirt tikai tad, kad Kosova būs izpildījusi visus kritērijus, tostarp attiecībā uz to, kā veidot informācijas bāzi par augsta līmeņa notiesāšanu par korupciju un organizēto noziedzību — šeit ievērojamu palīdzību sniedza IT izsekošanas mehānisms attiecībā uz redzama profila lietām, kādu Kosova izmanto attiecībā uz noziegumiem augstos līmeņos, mehānisms, kas arī būtu jāpaplašina, aptverot arī citas krimināllietas; tāpēc aicina iestādes pastiprināt centienus, apkarojot tādas parādības kā naudas atmazgāšana, narkotiku tirdzniecība, cilvēku tirdzniecība, ieroču tirdzniecība un ieroču nelegāla turēšana savā īpašumā;

9. uzskata — ir būtiski, lai Kosovai ārpolitika un drošības politika būtu pielāgota ES kopējai ārpolitikai un drošības politikai;

10. atzinīgi vērtē progresu, kas panākts, īstenojot kopš 2016. gada augusta normalizācijas procesā ar Serbiju parakstītos nolīgumus pēc mēnešiem, kad progress bija ļoti neliels vai tā nebija vispār; uzsver, ka vienošanos īstenošana pilnā apmērā ir būtiski svarīga, lai turpmāk sekmīgi attīstītu dialogu starp Prištinu un Belgradu; aicina gan Kosovu, gan Serbiju izrādīt lielāku iesaistīšanos un ilgtspējīgu politisko gribu attiecībā uz attiecību normalizēšanu un atturēties no jebkādam darbībām, kas varētu apdraudēt līdz šim sasniegto progresu šajā procesā; atgādina, ka tas ir priekšnoteikums tam, lai pievienotos

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnijs

Eiropas Savienībai; pieņem zināšanai, ka ir panākts zināms progress attiecībā uz citiem tehniskiem jautājumiem, piemēram, tādiem kā kadastrs, augstākās izglītības diplomu un reģistrācijas numura zīmes, un attiecībā uz nolīguma īstenošanu par Mitrovicas tiltu; ar bažām sekoja līdzīti notikumiem saistībā Mitrovicas tiltu un atbalsta nesen panāktu vienošanos; atzinīgi vērtē to, ka Kosovai ir piešķirts neatkarīgs starptautiskais tālruņa kods; atkārtu savu aicinājumu Eiropas Ārējās darbības dienestam regulāri veikt novērtēšanu par to, kā abas puses pilda savas saistības, un par konstatēto ziņot Eiropas Parlamentam; uzsver, ka panāktajiem nolīgumiem būtu jāuzlabo vienkāršo iedzīvotāju ikdienas dzīvi; norāda, ka dialoga sniegtās priekšrocības nav saskatāmas Kosovas un Serbijas pilsoņiem, un uzsver, ka ir nepieciešama vislielākā pārredzamība dialogu rezultātu izklāstīšanā, jo īpaši Kosovas ziemeļu daļā; uzsver to, cik svarīgas ir labas kaimiņattiecības ar visām Rietumbalkānu valstīm;

11. pauž stingru nosodījumu par serbu nacionālistu vilciena nosūtīšanu no Belgradas uz Ziemeļkosovu; pauž nopietnas bažas par kareivīgiem saukļiem un pret ES vērstu retoriku; norāda uz Kolmāras (Francija) tiesas lēmumu atteikt izdot Serbijai un atbrīvot *Ramush Haradinaj*, kuru 2008. un 2012. gadā attaisnoja Starptautiskais Kara noziegumu tribunāls bijušajai Dienvidslāvijai (ICTY) un kurš 2017. gada 4. janvārī Francijā tika arestēts, pamatojoties uz starptautisku apcietināšanas orderi, ko izsniegusi Serbija 2004. gadā saskaņā ar savu likumu par valsts iestāžu organizāciju un kompetenci tiesvedībā par kara noziegumiem; pauž nožēlu, ka šis likums līdz šim ir ticis izmantots ļaunprātīgi, lai vērstos pret to valstu pilsoņiem, kas pieder pie bijušās Dienvidslāvijas, — kā to pierāda šis nesenais gadījums; mudina abas puses atturēties no provokatīvas darbības un nelietderīgas retorikas, kas varētu kavēt normalizācijas procesu; aicina ES, Kosovu un Serbiju apspriest šos jautājumus konstruktīvā veidā sarunu par pievienošanos ES ietvaros;

12. norāda, ka vēl nav izveidota Serbu vietējo pašvaldību apvienība, ka vēl nav izstrādāti attiecīgie statūti un ka par apvienības izveidošanu atbild Kosovas valdība; mudina Kosovu nekavējoties izveidot šo apvienību saskaņā ar vienošanos, kas tika panākta ES veicinātā dialoga ietvaros, un atbilstoši Kosovas Konstitucionālās tiesas nolēpumam; šajā saistībā mudina Kosovas iestādes iecelt augsta līmeņa darba grupu ar skaidru un termiņiem piesaistītu mandātu ierosināt statūtus, lai sabiedrība varētu dot ieguldījumu un lai parlaments to varētu pārskatīt; pauž bažas, ka joprojām pastāv Serbijas paralēlās struktūras, tostarp tādējādi, ka turpinās finansiāls atbalsts, un aicina izformēt tās; mudina visas ieinteresētās personas rast piemērotu un savstarpēji pieņemamu ilgtermiņa risinājumu attiecībā uz Trepcas kalnrūpniecības kompleksa statusu;

13. aicina politiskos spēkus nodrošināt, lai tiktu ievērotas pilsoniskās brīvības un drošība attiecībā uz serbu kopienu un viņu kulta vietām;

14. atzinīgi vērtē to, ka ir izveidotas Kosovas specializētās palātas un Specializētais prokuratūras birojs Hāgā, jo tas ir būtisks solis, lai nodrošinātu tiesiskumu un izlīgumu; uzsver, ka liecinieku aizsardzībai ir ārkārtīgi svarīga nozīme, lai specializētās tiesas darbība būtu veiksmīga, un tādēļ aicina iestādes ļaut iedzīvotājiem izmantot šo sistēmu bez bailēm no atbaidības; aicina ES un dalībvalstis turpināt atbalstu Tiesai, tostarp ar pienācīgu finansējumu; atzinīgi vērtē Nīderlandes gatavību uzņemt Tiesu savā valstī;

15. aicina Kosovu risināt jautājumu par bezvēsts pazudušajām personām, tostarp patiesu īpašuma tiesību garantēšanu, neļaujot pārņemt īpašumus un garantējot pārvietoto personu atgriešanos un reintegrāciju; aicina Kosovu, kā to paredz Valsts rīcības plāns, nodrošināt efektīvu kompensāciju personām, kas ir cietušas no izvarošanas kara apstākļos; ar bažām atzīmē lēno progresu attiecībā uz izmeklēšanu, kriminālvajāšanu un notiesāšanu par kara noziegumiem, tostarp seksuālās vardarbības gadījumiem Kosovas kara laikā no 1998. līdz 1999. gadam, un aicina Kosovu pastiprināt centienus šajā sakarā;

16. pauž nožēlu, ka lēmumu pieņemšanā nenotiek regulāra apspriešanās ar pilsonisko sabiedrību; mudina, ka ir nepieciešams tālāk pāvērt iespējas pilsoniskajai sabiedrībai, un aicina demonstrēt politisko gribu mijiedarbībai ar pilsonisko sabiedrību, īstenojot obligāto standartu minimumu attiecībā uz sabiedrisko apspriešanu;

17. aicina politiskos spēkus garantēt, ievērot, atbalstīt un pastiprināt centienus uzlabot tiesiskumu, tostarp tajā ietverto tiesu iestāžu neatkarību, un skaidri nošķirt pamatoto Kosovas tautas vēlmi pēc brīvības un taisnīguma no to personu darbībām, kuras, iespējams, izdarījušas kara noziegumus, kas kompetentajām tiesu iestādēm pienācīgi jāizmeklē;

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnijs

18. norāda, ka ombuds sāka īstenot 2015. gada likumu par ombudu ar pastiprinātu un uzlabotu ziņošanu, un mudina pieņemt saistītus sekundāros tiesību aktus; prasa, lai asambleja un Kosovas valdība nodrošinātu ombuda finansiālo, funkcionālo un organizatorisko neatkarību saskaņā ar starptautiskajiem standartiem attiecībā uz valstu cilvēktiesību iestādēm; mudina valdību veikt turpmākos pasākumus pēc ziņojumiem un ieteikumiem, ko sniedz valsts kontroliera birojs un ombuds;

19. uzsver, ka ir nepieciešams, lai pienācīgi darbotos ombuda institūcija, un nepieciešams nodrošināt, ka tai ir visi tās darbību veikšanai vajadzīgie resursi;

20. norāda — lai gan ir gūti zināmi panākumi, pieņemot tiesību aktus par tiesu sistēmas pareizu darbību, tiesu varas administrēšana joprojām ir lēna un neefektīva un to kavē atlikušie trūkumi tiesību aktos krimināltiesību jomā un attiecībā uz politisko un ekonomisko lietderību, politiskā iejaukšanās, atbildības trūkums un ierobežoti finanšu resursi un cilvēkresursi, tostarp Īpašu uzdevumu prokurora biroja; mudina Kosovu piešķirt prioritāti šā jautājuma risināšanai, lai nodrošinātu juridisko noteiktību attiecībā uz ārvalstu ieguldītāju īpašumtiesībām; ņem vērā centienus, ko veic policija un prokuratūra, lai cīnītos pret organizēto noziedzību; atzinīgi vērtē kompetento iestāžu centienus, lai izmeklētu *Astrit Dehari* nāvi cietumā, un mudina kompetentās iestādes novest līdz galam izmeklēšanu;

21. atzinīgi vērtē pamatnolīguma parakstīšanu attiecībā uz Kosovas dalību ES programmās un mudina panākt nolīguma stāšanos spēkā un pienācīgu īstenošanu pēc iespējas drīz, kad to būs apstiprinājis Eiropas Parlaments;

22. pauž nopietnas bažas par progresu trūkumu attiecībā uz vārda brīvību un plašsaziņas līdzekļu brīvību, kā arī par pieaugošu politisko iejaukšanos plašsaziņas līdzekļu darbībā, izdarīto spiedienu uz tiem un to iebiedēšanu; pauž nopietnas bažas par to, ka pieaug tieši draudi un uzbrukumi žurnālistiem, un par plaši izplatīto pašcenzūru; mudina Kosovas iestādes pilnībā atzīt un aizsargāt vārda brīvību saskaņā ar ES standartiem, izbeigt nesodāmību par uzbrukumiem žurnālistiem un saukt vainīgos pie atbildības; mudina valdību garantēt sabiedriskās raidorganizācijas RTK neatkarību un ilgtspēju un ieviest atbilstošu finansēšanas sistēmu; aicina pieņemt atbilstīgus tiesību aktus par autortiesībām un nodrošināt pārredzamību par plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesībām;

23. aicina Kosovas valdību nodrošināt, lai tiktu tūlīt izmeklētas lietas par fiziskiem uzbrukumiem žurnālistiem un cita veida spiedienu, un pasteidzināt un nostiprināt lietu iztiesāšanu, turpināt viennozīmīgi nosodīt visus uzbrukumus, kas vērsti pret žurnālistiem un plašsaziņas līdzekļiem un nodrošināt pārredzamību attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu īpašniekiem, lai cīnītos pret nepienācīga spiediena draudu palielināšanos pret redaktoriem un žurnālistiem;

24. atzinīgi vērtē vienošanos, ko 2016. gada 30. novembrī parakstīja Kosova un Serbija par galīgajiem pasākumiem attiecībā uz to vienošanās īstenošanu tieslietu jomā, kura panākta 2015. gada 9. februāra dialoga gaitā, kas ļaus valsts tiesu iestādēm kļūt darboties spējīgām visā Kosovas teritorijā;

25. uzsver, ka sistēmiska korupcija ir pretrunā ES pamatvērtībām — pārredzamībai un tiesu varas neatkarībai; atkārtoti pauž bažas par ļoti lēno progresu cīņā pret korupciju un organizēto noziedzību un aicina ar jaunu spar un nepārprotamu politisko gribu pievērsties šiem jautājumiem, kas traucē tālāko ekonomikas progresu; pauž nožēlu, ka korupcija un organizētā noziedzība paliek nesodīta dažās Kosovas teritorijās, jo īpaši tās ziemeļos; pauž bažas par to, ka reģistrēto izmeklēšanu, saukšanu pie atbildības, galīgo notiesāšanu skaits joprojām ir zems un noziedzīgi iegūto līdzekļu konfiskāciju un sekvestrāciju izmanto reti, lai gan tas ir būtisks rīks cīņā pret korupciju, — tādēļ iesaka ātri iesaldēt līdzekļus un palielināt galīgo konfiskāciju skaitu; mudina Kosovas Korupcijas novēršanas aģentūru īstenot aktīvāku pieeju izmeklēšanās; pauž bažas, ka politisko partiju un kampaņu finansēšanu pienācīgi neaptver regulatora uzraudzība; pauž uzskatu, ka likums par interešu konfliktu ir jāpieskaņo Eiropas standartiem un ka ir jāīsteno efektīva tādu valsts ierēdņu atstādināšana, kuri ir apsūdzēti vai notiesāti par smagiem noziegumiem vai ar korupciju saistītiem noziegumiem; pauž bažas par to, ka trūkst efektīvas koordinācijas starp tām iestādēm, kas ir atbildīgas par korupcijas lietu atklāšanu, izmeklēšanu un kriminālvajāšanu; pauž nopietnas bažas par noziedzīgu bruņotu grupējumu iesaistīšanos pārrobežu noziedzīgās darbībās, un aicina īstenot tiešu un efektīvu sadarbību starp Kosovu un Serbiju, kā arī starp visām reģiona valstīm cīņā pret organizēto noziedzību; uzsver, ka Kosovas dalība Interpolā un sadarbība ar Eiropu varētu atvieglot šos centienus;

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnija

26. pauž bažas par to, ka Kosova turpina būt uzglabāšanas un tranzīta valsts attiecībā uz stiprajām narkotikām; ar bažām norāda uz to, ka trūkst konfiscēto narkotiku drošas uzglabāšanas pirms to iznīcināšanas; pauž nopietnas bažas par nelielo notiesāšanas skaitu lietās pret cilvēku tirdzniecību, lai gan Kosova ir avots, tranzīta ceļš un galamērķis attiecībā uz sievietēm un bērniem, kas pakļauti cilvēku tirdzniecībai; ar bažām norāda, ka pastāv bruņoti grupējumi un tie ir iesaistīti tādās organizētās noziedzības darbībās kā ieroču kontrabanda, un norāda uz acīmredzamo nesodāmību, kurā tie spēj darboties pāri robežām;

27. aicina Kosovu pastiprināt centienus, lai izbeigtu ar dzimumu saistītu vardarbību, un nodrošināt, ka sievietes pilnībā izmanto savas tiesības; aicina Kosovas iestādes piešķirt pietiekamu finansējumu valsts stratēģijas pret vardarbību ģimenē īstenošanai, kas ietver starptautiskus mehānismus, piemēram, Stambulas konvenciju; atzinīgi vērtē augsta līmeņa politisko atbalstu LGBTI personu tiesībām; atzinīgi vērtē otrā praida gājiena organizēšanu, taču atkārtoti norāda, ka LGBTI kopienā joprojām ir plaši izplatītas bailes;

28. aicina Kosovas iestādes pievērsties dzimumu līdztiesībai kā prioritātei un nodrošināt, lai valdības struktūras un iestādes rādītu piemēru; pauž bažas par strukturālajām problēmām, kas kavē likuma īstenošanu dzimumu līdztiesības jomā, un joprojām pauž bažas par nepietiekamo sieviešu pārstāvību ar lēmumu pieņemšanu saistītos amatos; mudina Kosovu pastāvīgi iedrošināt sievietes tiekties uz augsta līmeņa amatiem; pauž bažas par to, ka zems ir sievietēm piemītošo īpašumtiesību līmenis, un aicina iestādes aktīvi nodrošināt, lai sievietēm tiktu garantētas īpašumtiesības, tostarp mantošanas tiesības; atzinīgi vērtē valsts stratēģijas par vardarbības ģimenē pieņemšanu un aicina stratēģiju pilnībā īstenot, lai panāktu progresu vardarbības ģimenē un ar dzimumu saistītas vardarbības apkarošanā; atgādina par saikni starp dzimumvardarbību kara un konflikta laikā un normalizāciju un ar dzimumu saistītas vardarbības augsto klātbūtnes līmeni valstīs pēc konflikta, ja šis jautājums netiek pienācīgi risināts; mudina iestādes publiski veicināt un ieviest aizsardzības mehānismus un patvēruma piešķiršanas pasākumus sievietēm, kuras izvēlas atklāti runāt un ziņot par vardarbību ģimenē; mudina NVO darbu šajā jautājumā;

29. atzinīgi vērtējot starpministriju koordinācijas grupas izveidi cilvēktiesību jomā 2016. gadā, norāda, ka vajadzīgi papildu centieni, lai aizsargātu visas minoritātes Kosovā, tostarp romu, aškalu, ēģiptiešu un goranu kopienas, pilnībā īstenojot attiecīgos tiesību aktus, un jāpiešķir pietiekami resursi; aicina kompetentās valsts un vietēja mēroga institūcijas prioritārā kārtā veikt visus nepieciešamos tiesiskos un praktiskos pasākumus, lai ierobežotu diskrimināciju un nostiprinātu dažādo etnisko minoritāšu tiesības, tostarp kultūras, valodas un īpašuma tiesības, lai sekmētu etniski daudzveidīgas sabiedrības attīstību; aicina Kosovu nodrošināt, ka atgriezušies bēgļi, no kuriem daudzi ir romi, tiek pilnībā integrēti un viņiem tiek atjaunotas viņu kā pilsoņu tiesības, tādējādi izbeidzot bezvalstniecību; aicina Kosovu pieņemt jaunu stratēģiju un rīcības plānu attiecībā uz romu, aškalu un ēģiptiešu kopienām;

30. pauž gandarījumu par pastiprinātiem centieniem cīņā pret vardarbīgu ekstrēmismu un radikalizāciju, tās novēršanu un apkarošanu un atzīst svarīgo darbu, ko Kosova paveikusi šajā jomā; norāda, ka daudzi ārvalstu kaujinieki ir atgriezušies Kosovā, un aicina varas iestādes nodrošināt, ka viņi tiek uzraudzīti un pret viņiem tiek vērsta kriminālvajāšana, un izveidot visaptverošu pieeju ar efektīvu novēršanas, deradikalizācijas un vajadzības gadījumā reintegrācijas politiku; aicina turpināt identificēt, novērst un pārtraukt ārvalstu kaujinieku ieplūšanu un turpmākai radikalizācijai paredzētas neizsekojamas naudas ieplūšanu; uzsver nepieciešamību pēc efektīvām kopienu programmām, ar kurām pievērsties smagajām situācijām, kuras uzkurina vardarbīgu ekstrēmismu un radikalizāciju, un veidot tādas attiecības, kas veicina iecietību un dialogu;

31. atzinīgi vērtē to, ka ir uzlabojusies ekonomiskā situācija un pieauguši nodokļu ieņēmumi, kā rezultātā ir vairāk līdzekļu, lai valdība īstenotu savu politiku; tomēr pauž bažas par Kosovas budžeta noturīgumu attiecībā uz atvieglojumiem, kas iedalīti jo īpaši kara veterāniem, un šajā sakarībā aicina reformēt attiecīgo tiesību aktu saskaņā ar vienošanos ar Starptautisko valūtas fondu; atgādina, ka sociālekonomiskajām strukturālajām reformām ir izšķiroši svarīga nozīme, lai atbalstītu ilgtermiņa izaugsmi; uzsver nepieciešamību atbalstīt vietējo ražošanu, vienlaikus koncentrējoties uz vietējā ražojuma produktu konkurētspēju, lai tie varētu panākt atbilstību ES importa standartiem; pauž bažas par atkarību no migrantu naudas pārvedumiem; pauž bažas par *ad hoc* pieņemtajiem finansēšanas lēmumiem, kas izjauc uzņēmējdarbībai nepieciešamo stabilitāti; atgādina par nepieciešamību padarīt raitāku jaunu uzņēmumu reģistrēšanu, kuru pašlaik kavē administrēšana bez pārskatatbildības, nepietiekami attīstītas infrastruktūra, vājš tiesiskums un korupcija; mudina Kosovu

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnijs

veikt turpmākos pasākumus pēc ieteikumiem no ES Mazās uzņēmējdarbības akta novērtējuma un reglamentējošu ietekmes novērtējumu ieviešanas, lai samazinātu MVU administratīvo slogu, un aicina Komisiju palielināt palīdzību attiecībā uz MVU; aicina Kosovu pilnībā īstenot Ekonomikas reformu programmas 2016.-2018. gadam un 2016. gada 11. novembrī uzsāktās Eiropas Reformu programmas ieteikumus;

32. ar bažām norāda uz augsto bezdarba līmeni, jo īpaši jauniešu bezdarbu, un pauž bažas par diskrimināciju pret sievietēm darba tirgū, jo īpaši darbā pieņemšanas procesā; aicina Kosovu pastiprināt centienus, lai palielinātu nodarbinātības līmeni un uzlabotu darba tirgus nosacījumus; uzsver nepieciešamību koncentrēties uz izglītības kvalitātes uzlabošanu, tostarp, uzlabojot skolotāju apmācību, atbalstot pāreju no skolas uz darbu un samērojot izglītības kompetences ar darba vides vajadzībām, kas ir būtiski svarīgi ļoti augstā jauniešu bezdarba līmeņa pārvarēšanai; aicina veltīt tālākas pūles, lai palielinātu visu Kosovas sabiedrības daļu kopīgu izglītību; uzsver, ka ir jāuzlabo īstenošanas mehānismi, jo īpaši darba inspekcijas un tiesas, un ar Kosovas Sociālo un ekonomikas lietu padomes starpniecību jāstiprina dialogs starp publiskajām iestādēm un sociālajiem partneriem; atzinīgi vērtē 2016. gada Parīzes augstākā līmeņa sanāksmes noslēgumu un pirmā Jauniešu reģionālās sadarbības biroja (RYCO) izveidošanu;

33. pauž nožēlu par Kosovas vājajiem centieniem atbilstīgu un efektīvu administratīvo spēju izveidošanā, kas valstij neļauj pilnībā īstenot pieņemtos tiesību aktus un efektīvi izmantot ES fondus; pauž nožēlu par korupcijas izplatīšanos, politisko iejaukšanos un darbinieku politizāciju valsts pārvaldes visos līmeņos, kā arī iecelšanu dažādās neatkarīgās iestādēs un aģentūrās, balstoties uz politisko piederību, nevis pietiekami uz profesionālajiem kritērijiem; aicina veltīt tālākus centienus, lai nodrošinātu uz nopelniem balstītu pieņemšanu amatos, kas ir nepieciešama, lai nodrošinātu efektīvu, iedarbīgu un profesionālā ziņā neatkarīgu pārvaldi; aicina izmeklēt nesen paustās aizdomas par politisku iejaukšanos amatā pieņemšanā un lēmumu pieņemšanas procesos valsts iestādēs;

34. norāda, ka iepirkuma specifikācijas, lai pieteiktos uz visa veida līgumiem IPA fonda ietvaros, satur tādas prasības, ka Kosovas vai reģionālie uzņēmumi bieži vien nevar pat pieteikties uz tiem, un tādēļ aicina pievērst īpašu uzmanību tam, lai sniegtu norādes un instruētu ieinteresētās puses; mudina iestādes novirzīt atlikušo palīdzību, kas vēl nav plānota, uz projektiem ar tiešu ietekmi uz Kosovas ekonomiku;

35. atzinīgi vērtē to, ka pagarināts misijas *EULEX Kosovo* pilnvaru termiņš, un mudina Kosovu turpināt aktīvi sadarbīties, lai *EULEX* pilnībā un netraucēti īstenotu savu mandātu; aicina, lai ES turpinātu centienus vēl vairāk stiprināt neatkarīgu tiesu, policijas un muitas sistēmu laikposmā pēc 2018. gada, Kosovai pilnībā uzņemoties šo funkciju īstenošanu; aicina tiesu lietas, ar kurām nodarbojas *EULEX* prokurori, efektīvi un vienmērīgi nodot valsts prokuroriem ar pienācīgām garantijām nodrošināt, ka personām, kas agrāk cietušas no pārkāpumiem, ir iespējams noskaidrot patiesību, panākt taisnību un saņemt kompensāciju;

36. pieņem zināšanai, ka ir pabeigta kriminālizmeklēšana saistībā ar apgalvojumiem par korupciju *EULEX* misijā; pauž gandarījumu par to, ka iesaistītās ES amatpersonas atbrīvotas no aizdomām par jebkādiem pārkāpumiem; aicina *EULEX* nodrošināt pastiprinātu efektivitāti, pilnīgu pārredzamību un lielāku atbildību attiecībā uz šo misiju visu tās pilnvaru laiku un pilnībā īstenot visus ieteikumus, ko savā 2014. gada ziņojumā sniedzis neatkarīgais eksperts *Jean Paul Jacqué*;

37. norāda, ka līdz šim Kosova nav kļuvusi par nozīmīgu tranzīta ceļu bēgļiem un migrantiem, kuri ceļo pa "Rietumbalkānu maršrutu"; mudina Kosovas iestādes nodrošināt, ka pret personām, kas to šķērso, izturas saskaņā ar Eiropas un starptautiskajām tiesībām, tostarp ES Pamattiesību hartu un 1951. gada Konvenciju par bēgļa statusu; atgādina, ka finansējumam, citstarp no IPA II pozīcijas, vajadzētu būt pieejamam un gatavam tā mobilizēšanai un ātrai un efektīvai īstenošanai krīzes un vajadzības gadījumā;

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnijs

38. atzinīgi vērtē to, ka vairāki serbu reliģiskie un kultūras objekti, kas diemžēl 2004. gadā tika iznīcināti, ir atjaunoti ar Kosovas publiskajiem līdzekļiem, — piemēram, pareizticīgo katedrāle; atzīst Kosovas apņemšanos aizsargāt kultūras mantojuma objektus un aicina iestādes visos līmeņos īstenot visas ANO konvencijas kultūras mantojuma jomā neatkarīgi no Kosovas statusa attiecībā uz UNESCO, pieņemot atbilstošu stratēģiju un attiecīgus valsts tiesību aktus, un nodrošināt pienācīgu kultūras mantojuma objektu aizsardzību un apsaimniekošanu visā Kosovā; šajā sakarībā atzinīgi vērtē ES finansētās programmas, kuru mērķis ir aizsargāt un atjaunot mazos kultūras mantojuma objektus, lai veicinātu starpkultūru un starpkonfesiju dialogu visās daudznāciju municipalitātēs; atgādina, ka ir nepieciešams pieņemt likumprojektu par ticības brīvību un tajā būtu jāiekļauj Venēcijas Komisijas ieteikumi par šo jautājumu;

39. ļoti atzinīgi vērtē Eiropas Padomes lēmumu piešķirt novērotāja statusu Kosovas Parlamentārajai asamblejai no 2017. gada janvāra attiecībā uz plenārsēdēm, kas saistītas ar Kosovu; atbalsta Kosovas centienus integrēties starptautiskajā sabiedrībā; šajā sakarībā prasa, lai Kosova varētu piedalīties visās attiecīgajās reģionālajās un starptautiskajās organizācijās, un mudina Serbiju izbeigt iejaukšanos šajā procesā;

40. mudina Kosovas iestādes pieņemt uzticamu ilgtermiņa enerģētikas stratēģiju un tiesisko regulējumu, kas balstīta uz energoefektivitāti, enerģijas avotu diversifikāciju un atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu; uzsver, ka ir nepieciešams turpināt darbu, lai izstrādātu uzticamus elektroenerģijas tīklus un padarītu enerģētikas nozari ilgtspējīgāku gan attiecībā uz drošības, gan vides standartiem; aicina iestādes parakstīt Rietumbalkānu 6. saprašanās memorandu par reģionālā elektrības tirgus attīstīšanu un par sistēmas izveidošanu turpmākai sadarbībai ar citām valstīm; uzsver, ka 2017. gadā Kosova prezidēs Enerģijas kopienas līgumā, un atgādina iestādēm par Kosovas juridiskajām saistībām, kas izriet no šā līguma, līdz 2020. gadam panākt, ka 25 % elektroenerģijas iegūst no atjaunīgiem avotiem; aicina valdību ievērot vienošanos pārtraukt Kosovas A spēkstacijas ekspluatāciju un atjaunot Kosovas B spēkstaciju, un izmantot EUR 60 miljonus, ko ES šajā nolūkā piešķirusi Pirmspievienošanās atbalsta instrumenta (IPA) līdzekļu ietvaros; aicina izstrādāt hidroenerģijas stratēģiju visam Rietumbalkānu reģionam;

41. pauž bažas par satraucoši augsto gaisa piesārņojuma līmeni Kosovā, jo īpaši Prištinas pilsētas teritorijā, un aicina valsts un pašvaldību vadītājus steidzami veikt attiecīgus pasākumus, lai tiktu galā ar šo ārkārtas situāciju; uzsver, ka ir pienācīgi jāizpilda valsts stratēģija par gaisa kvalitāti; pauž bažas, ka atkritumu apsaimniekošanas problēma joprojām ir viena no redzamākajām problēmām Kosovā un ka spēkā esošie tiesību akti pilnībā neatrisina problēmu;

42. atzinīgi vērtē jauna dzelzceļa savienojuma projekta sākšanu Austrumu-Vidusjūras austrumu daļas koridoram ar jaunu dzelzceļa līniju un stacijām Kosovā, kas ir Kosovas vienīgais savienojums ar pārējo reģionu; aicina Kosovas valdību pilnībā atbalstīt projekta īstenošanu;

43. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas centienus ar mērķi panākt, lai tiktu atbloķēts energosavienojuma tīkls starp Albāniju un Kosovu, ko Serbija mēnešiem ilgi ir bloķējusi, un aicina uz konstruktīvu sadarbību starp Serbijas un Kosovas elektroenerģijas iestādēm; atgādina Serbijai, ka Enerģētikas kopienas noteiktais termiņš, līdz kuram jāatceļ blokāde, bija 2016. gada 31. decembris;

44. aicina Komisiju turpināt risināt ar migrāciju saistītos jautājumus kopā ar visām Rietumbalkānu valstīm, lai nodrošinātu Eiropas un starptautisko standartu ievērošanu; atzinīgi vērtē šajā jomā līdz šim paveikto darbu;

45. aicina Komisiju turpināt centienus, lai atbalstītu patiesu samierināšanās procesu reģionā, proti, atbalstot kultūras projektus, kuros skatīta nesenā pagātne un veicināta kopēja un kopīga izpratne par vēsturi un sabiedrības un politiskā iecietības, iekļautības un samierināšanas kultūra;

46. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas Ārējās darbības dienestam, kā arī Kosovas valdībai un Nacionālajai Asamblejai.